

Nr. 78

Mei 1956

Redactieadres: Graaf Adolfstraat 68b; tel. 31751

ADRESWIJZIGING: H.K.A.Visser, van Ketwich Verschuierlaan 46, Groningen

WIE, O WIE ?

Ongeveer twee maanden geleden heeft de Heer Lup uit Scheemda zijn vulpen in het clublokaal van Staunton laten liggen. De directie van Het Tehuis, de obers en zijn tegenstander van die avond (D.Wijma) kunnen geen opheldering geven.

Wie van onze Staunton leden kan dit wel?

De lotgevallen van Staunton I

27 nov. 1955

PHILIDOR - STAUNTON 4½ - 5½

1. H.Kramer - H.Bunt 1 - 0; 2. K.D.Mulder v.Leons Dijkstra - Dr. Ir. J.C.Scheffer ½ - ½; 3. Th.P.v.d.Tol - Dr. C.Scholtens ½ - ½; 4. E.Ploegh - H.K.A.Visser 0 - 1; 5. A.Tilstra - Mr.J.G.Heeres 1 - 0; 6. D.Boven - J.R.B.Polée 1 - 0; 7. A.v.d.Bijl - E.H.Sprenger 0 - 1; 8. W.Dijkstra - Mr. W.A.Offerhaus 0 - 1; 9. G.S.Zijlstra - H.Keuning ½ - ½; 10. A.v.d. Wal - K.A.Boer 0 - 1.

Na een onderbreking van enige jaren is de aloude strijd tegen Philidor weer opgevat, thans op het hoogste niveau in de Nederlandse schaakwereld, en het is weer spannend geweest als altijd.

Reeds direct na de openingsfase kon er van een Staunton-overwicht worden gesproken. Wel kwam Bunt tegen Kramer in positienadeel, zodat Philidor zelfs de leiding nam, maar het zag er toch wel hoopvol uit. Visser was een kwaliteit voor en hield Ploegh in een zodanige schroef geklemd, dat nog meer winst in het verschiet lag. Sprenger had voor zijn dame drie stukken gekregen, maar had nog moeite om deze in de kompakte stelling aan goede plaatsen te helpen. Offerhaus won door een schijnoffer een pion en Boer had al in een zeer vroeg stadium een stuk gewonnen. Ook Scholtens kwam tegen v.d.Tol een stuk voor, echter tegen drie pionnen. Toen hij de keus had tussen zeer veel risico nemen of zettenherhaling prefereerde hij met het oog op de stand het laatste. Ook Scheffer kon een klein voordeel tegen Mulder van Leons niet realiseren. Na deze twee remises bleef het een tijd lang rustig, behalve in de partij van Polée, waar het na een goed positioneel begin weer in een Wild-West-schiettent ont-aardde.

Invaller Keuning moest vroegtijdig de rochade opgeven, maar weerde zich zo goed, dat hij tenslotte zelfs beter kwam te staan en zijn tegenstander haastig een remise-eindspel forceerde. Offerhaus scoorde de gelijkmaker en Boer, die op het laatste moment onze bekende crack H.Schuijver moest vervangen, had de voldoening, dat hij Staunton de leiding kon geven.

We waren toen zo langzamerhand in de tweede helft van het 5e speeluur aangeland en met het oog op diverse klokken begon het toen pas goed spannend te worden. Polée bleek minder goed met scherp te schieten dan

zijn medecowboy Boven en daarmee werd het opnieuw gelijk. Visser had echter inmiddels nog een paar pionnen verdiend en bracht de stand op $4\frac{1}{2} - 3\frac{1}{2}$. Sprenger wist in een vlot tempo -vanwege zijn klok- de laatste beletsen op te ruimen en zijn tegenstander tot capitulatie te dwingen, waarmee de overwinning een feit was. Een kleine tegenvaller was, dat Heeres in een gelijkstaand eindspel blijkbaar een steek liet vallen. Hij kreeg althans een toreneindspel, waarover de geleerden het ter plaatse niet eens konden worden, doch dat bij latere huisanalyse verloren bleek.

Ook met deze $5\frac{1}{2} - 4\frac{1}{2}$ uitslag heeft Staunton echter zijn kansen op een continuering van het hoofdklasserschap zeer doen stijgen.

S.

22 januari STAUNTON - VAS 2 - 8.

1. H.Bunt - N.Cortlever 0 - 1; 2. Dr. Ir. J.C.Scheffer - F.Roessel 0 - 1; 3. Dr. C.Scholtens - W.J.Wolthuis $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$; 4. H.K.A.Visser - H.F.Crabbendam 0 - 1; 5. Mr. J.G.Heeres - Mr. B.Grapperhaus 0 - 1; 6. J.R.B.Polée - J.Veerkamp 0 - 1; 7. E.H.Sprenger - W.Vos 0 - 1; 8. Mr. W.A.Offerhaus - J.Bink 0 - 1; 9. A.Kloek - J.H.Addicks 1 - 0; 10. H.R.Bult - J.Wilmink $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$.

Na het goede resultaat tegen Philidor werd de wedstrijd tegen de landskampioenen met enig optimisme tegemoetgezien. Het VAS - op een voor hen wel zeer ongewoon lage plaats van de ranglijst staande - was evenwel op volle oorlogssterkte opgekomen (alleen van Scheltinga mankeerde). Ons resultaat was dan ook zeer povertjes, waarschijnlijk mede veroorzaakt door het snelschaak-kampioenschap, dat de vorige avond verspeeld was en de vorm van verschillende topspelers kennelijk zeer ongunstig beïnvloedde.

Na een 20-tal zetten waren reeds velen in ernstige moeilijkheden. Offerhaus opende de score (voor het VAS), door in een Wild-West-aanval te sneuvelen. Bunt werd snel door Cortlever opgerold en Sprenger verloor een veel te angstvallig opgezette partij. Visser had een fraaie koningsaanval maar overzag een listigheidje, dat hem de partij kostte. Scheffer en Heeres hadden onvoordelige ruiltransacties afgesloten, die hun na lang verweer op verlies kwamen te staan en Polée was een pion achter, wat bij de slotanalyse eveneens een 0 opleverde. Alleen Scholtens hield tegen Wolthuis stand in een eindspel, dat aanvankelijk iets minder voor hem stond.

De resultaten kwamen ditmaal van de invallers, die zich voortreffelijk hebben geweerd. Bult raakte weliswaar een pion kwijt, maar had nog zoveel dreigingen, dat zijn tegenstander het niet vertrouwde en remise aanbood.

Kloek verdedigde zich tegen een wat onbesuisde aanval van Addicks zeer omzichtig, snoepte hier en daar in zijn vrije tijd een pionnetje weg en wist tenslotte af te wikkelen tot een eindspel met twee pluspionnen, waaruit alle aanvalskansen voor de Amsterdammer verdwenen waren. Een snelle opmars van een gedekte vrijpion leverde ons het enige winstpunt op, waarmee de invallers 75 % van de score voor hun rekening namen.

S.

12 februari 1956 STAUNTON I - UTRECHT 4 - 6

1. J.Visser - H.Bunt 0 - 1; 2. Ir. H.J.v.Steenis - Dr.Ir. J.C.Scheffer 1 - 0; 3. Dr. G.W.v.Vloten - Dr. C.Scholtens 1 - 0; 4. Mr. E.D.Spanjaard - H.K.A.Visser 1 - 0; 5. A.den Hartoog - Mr.J.G.Heeres 0 - 1; 6. Prof.Mr. A.W.Hamming - J.R.B.Polée 1 - 0; 7. A.K.G.Reurslag - E.H.Sprenger 1 - 0; 8. A.v.d.Heijden - E.Kuiper 0 - 1; 9. Mr. F.Stegeman - Dr. J.de Graaf 0 - 1; 10. Th.v.Schaik - H.Davids 1 - 0.

In een wedstrijd, die door talrijke blunders ontsierd werd heeft Staunton de winst en daarmee zijn goede kans op handhaving in de hoofdklasse laten glippen. De eerste uren verliepen zeer gunstig voor onze spelers. Bunt stond weliswaar iets minder, maar Scheffer had een hevige koningsaanval, Scholtens was een pion voor, zij het in een moeilijke stand, Visser had Spanjaard zo onder druk, dat diens jas er bij uit kwam, Polée en Sprenger stonden beter, Kuiper had een kwaliteit buitgemaakt en de Graaf wist zelfs in een opvallend vlot gespeelde partij zijn tegenstander door een schijnoffer onder de voet te lopen en ons de leiding te geven.

Daarna bleef het een tijd stationair, behalve dat Bunt op verlies kwam te staan en Scheffer's met veel elan en materiaaloffers gevoerde aanval niet verder kwam, waartegenover stond, dat Polée en Heeres pionnen wonnen, Sprenger een zeer gunstige stand kreeg en Davids een glad gewonnen lopereindspel wist te bereiken.

Toen kwamen echter achter elkaar de blunders, die ons de wedstrijd hebben gekost. Visser gaf een toren weg, Sprenger wou hier niet voor on-derdoen en gaf zijn dame cadeau en Davids vergat zijn klok en overschreed de tijd. Als contrabeleefdheid liep de Utrechtse Visser in een val, die Bunt hem had gesteld en verloor, maar toen was het onze beurt weer. Scholtens liet door een paar zwakke zetten een paard opsluiten en verloor het eindspel en Polée liet door een misrekening zijn gewonnen eindspel in een verloren stand transformeren. Heeres en Kuiper zorgden voor een toch nog dragelijk resultaat door hun voordeel correct in winst om te zetten, maar de aanval van Scheffer werd definitief afgeslagen en zo werd het 4 - 6, terwijl het met wat meer geluk evengoed 7 - 3 had kunnen zijn.

S.

4 maart 1956 STAUNTON I - NRSV $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$

1. H. Bunt - J.F.W. Meijer $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 2. Dr. Ir. J.C. Scheffer - H. Mannee $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$;
3. Dr. C. Scholtens - J.H.v. Welzenes 0 - 1; 4. H.K.A. Visser - A.de Groot 1 - 0; 5. Mr. J.G. Heeres - J.M. Zandstra 0 - 1; 6. J.R.B. Polée - H.J.B. Lems 1 - 0; 7. E.H. Sprenger - J.C.v. Vliet 1 - 0; 8. Mr. W.A. Offerhaus - Mevr. C. Roodzant $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 9. A.H. Klok - D. Rootzant 0 - 1; 10. H.R. Bult - J.F.W. Mannee 0 - 1.

In een slecht gespeelde wedstrijd heeft het eerste zijn kans om zich veilig te stellen niet benut. De meeste spelers begonnen met de optimistische verwachting, dat we in ieder geval wel behoorlijk zouden winnen, maar dat bleek al spoedig deerlijk misgerekend. Na een paar uur spelen leek het zo ongeveer een 7 - 3 nederlaag te zullen worden en alleen taai volhouden heeft een totale débacle voorkomen.

Sprenger zorgde voor een hoogtepunt, door v. Vliet in een mooie aanvalspartij met diverse stukoffers mat te zetten en Visser verwekte nog meer sensatie door in een verschrikkelijke tijdnood een koningsaanval te bekronen met enige niet geheel waterdichte offers, waarmee zijn tegenstander geen raad wist.

Vermelding verdient voorts een schwindelremise van Offerhaus tegen Mevr. Roodzant in een eindspel, dat hij meermalen had moeten verliezen en een sensationele pionnendoorbraak van Bunt tegen Meijer, die echter niet meer dan remise opleverde. De rest was van weinig betekenis voor de schaakkunst. De voorlopige uitslag was 4 - 3 voor de NRSV. Bij arbitrage werd het 5 - 5, maar Klok zal zijn partij in hoger beroep vermoedelijk wel verliezen, zodat het einde dan een $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ nederlaag zou zijn, wat tevens onze degradatie zou kunnen betekenen.

Naschrift: De partij van Klok werd aanvankelijk remise verklaard, maar in hoger beroep door ons verloren. Daar de wedstrijd NRSV - Philidor door een eveneens vrij dubieuze arbitrage in 5 - 5 eindigde, betekent dit het einde van ons verblijf in de hoofdklasse.

S.

25 maart 1956 D.D. - STAUNTON I $7\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$

1. J.H. Donner - H. Bunt 1 - 0; 2. Drs J. Muilwijk - Dr. Ir. J.C. Scheffer $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 3. Dr. M. Wijnans - Dr. C. Scholtens 1 - 0; 4. Mr. F.J. Haarman - H.K.A. Visser 0 - 1; 5. A. Breet - Mr. J.G. Heeres 1 - 0; 6. S. Th. Hogers - J.R.B. Polée 1 - 0; 7. J. Heufke Kantelaar - E.H. Sprenger 1 - 0; 8. Dr. L. Fick - Mr. W.A. Offerhaus 0 - 1; 9. Mr. A.H. Roose - H. Schuiver 1 - 0; 10. Mr. W.G. Belinfante - K.A. Boer 1 - 0.

Ook de laatste wedstrijd van deze competitie was een rommelig geheel. We hadden niet verwacht D.D. van het kampioenschap af te kunnen houden, maar het rammelde hier en daar weer ernstig.

Offerhaus gaf ons de leiding: hij won een pion en voerde de partij zonder veel moeite tot winst. De voorsprong was van korte duur, want al spoedig kregen de Hagenaars aan vele borden de overhand. Slechts Visser was van het begin af in de aanval en wist deze op fraaie wijze in een winstpunt om te zetten, terwijl Scheffer na een halsbrekende partij met diverse offers een gunstige stand kreeg, maar wegens razende tijdnood met remise genoeg moest nemen.

Bunt zag tegen Donner een remise eindspel door een onnauwkeurigheid verloren gaan en Boer verknoede in tijdnood een betere stand. De rest verloor min of meer kansloos.

Voor de statistiek zij nog vermeld, dat Bunt voor de vijfde achtereenvolgende maal zwart lootte, waardoor verschillende spelers dit jaar uitsluitend met zwart moesten spelen. En daarmee is over deze wedstrijd dan genoeg gezegd.

S.

Van het tweede klasse front

STAUNTON II - AMERSFOORT 3½ - 6½

De kruik gaat te water, zolang tot ze barst".

Tegen Amersfoort (in Zwolle) is wel gebleken dat de stunt van de vorige wedstrijd -winnen met 5 invallers- niet voor herhaling vatbaar is. Met 4 invallers voor Mensch, Wijma, van Dalen en Uchtman ging een wedstrijd verloren; die had kunnen worden gewonnen. Zelfs met de invallers uit het vierde hebben er nog reële winstkansen ingezet.

Nog hebben we een eventueel kampioenschap in eigen hand; als een ieder zich het tot een eer wil gaan rekenen in de K.N.S.B.-competitie te mogen meespelen, kunnen we van die hand een vuist maken.

De individuele (wan-)prestaties laten we hier volgen:

- (1) Boer: In een geduchte Caro-Kann wist zw. zich na een slappe (7e) zet van de "studentenkampioen" 1955 door e5 te bevrijden. Na afruil van dame en paard was het verlies van de rochade voor zw. niet meer van belang en kon deze na 17 zetten in een tikje betere stelling; op een ogenblik dat de wedstrijd nog geenszins verloren scheen, remise accepteren.
 - (2) Kloek: Kreeg een goed bezette d-lijn. Na een voorbarig c5 en b4 werd de witte damevleugel echter met a5 opgerold. Ten koste van verwaarlozing van zijn eigen koningsvleugel wist wit de kwaliteit te veroveren, moest deze in de verdediging spoedig weer terug offeren maar ging evengoed aan 's konings bloedarmoede ten gronde.
 - (3) Bartstra: Een voorzichtig behandelde opening waaruit zwart positief voordeel overhield. Teveel égards t.o.v. de witte koning (tegengestelde rochade) gaven wit de kans op verborgen wijze de beleefdheden te beantwoorden met een beslissende tegenaanval.
 - (4) Keuning: De bekende aanval met O-O-O, Le3 en Dd2 (later Lh6) tegen de K-Indische rochadestelling bouwde wit minitieus en geduldig op. De uiteindelijke opmars der witte pionnen verpletterde zwart als een stoomwals. Na verlies van een toren liet deze het afweten.
 - (5) Fokkens: De tweede Caro-Kann. Na afruil op f6 en Lg4 van zwart had deze goed spel. Toch kwam wit met eenvoudige middelen tot een lastige aanval op de wicket (O-O-O stelling). Zw. toonde zich een uitstekend bat-keeper, maar de runs werden te traag genomen. In uiterste tijdnood liet hij zich nadat een dame-pionnen eindspel was bereikt met zelfs een pluspion, de dame ontfutselen. Met deze "inning" was het "all-out" voor zwart.
 - (6) Bult: Een dubbelganger van de "bevriende" partij aan het 4e bord. Door minder gedegen voorbereiding en minder koelbloedige uitvoering van de beslissing-moeten-brengende aanval bleef na afruil der dames een remise stelling over.
 - (7) Koopman: Na een laveer-opening met duidelijk middenspelvoordeel voor wit, bleek een breekoffer te voorbarig te zijn. De vrije dubbelpion op d6 en d7 werd zorgvuldig bewaakt en de opmars der verbonden vrijpionnen op de damevleugel gesteund door de "overtollige" loper was daarna niet meer te stuiten.
 - (8) H. de Jong: De door wit sterk gespeelde opening leidde tot een gewonnen middenspel met een machtige vrije d-pion. Overmoedig geworden? ging wit daarna over afgronden, "offerde" een loper, die hij weliswaar weer terugwon, doch ontbeerde voor de beslissende afwikkeling. Met een paar pionnen minder was wit daarna gedwongen met dame en paard een koningsaanval te ontketen. In wederzijdse hevige tijdnood bracht wit een "geniaal" pionoffer, dat leidde tot een door zwart niet geheel foutloos uitgevoerde koningswandeling van g8 naar a2. Na afloop van het vuurwerk bleek het slotstuk een magere remise te zijn.
 - (9) D.P.de Jong: Deze debutant behandelde de opening behoorlijk, maar door te weinig agressief optreden kon wit de stelling openen, waarna het witte dubbel-fianchetto een machtige steun bleek te zijn voor de opmars der centrumpionnen, waartegen zelfs het inzetten van enige zelfmoord-divisies niet meer kon baten.
 - (10) T.van Hagen: Een wederzijds tam gespeelde opening leidde tot een loopgravenstelling waarbij zwart meer achterland had. Bij een plaatselijke doorbraak veroverde zwart ten koste van een pion de kwaliteit, welke op zichzelf nog niet de beslissing bracht, maar wel het feit dat tevens de damevleugel als een soort "niemandsland" volledig in handen van zwart viel, terwijl de witte stukken om de koning bleven klitten.
- Na ongeveer 3½ uren droomden wij nog met: Boer ½; Kloek 0; Bartstra 1; Keuning 1; Fokkens ½; Bult ½; Koopman 1; de Jong 1; de Jong(II) 0; v.Hagen 0, een kleine overwinning, maar dromen zijn bedrog, hetgeen bleek aan Uw frontreporter

Kabo

Nadien heeft Staunton II nog de volgende resultaten behaald:

6 - 4 overwinning in de uitwedstrijd tegen Hengelo, $6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ nederlaag thuis tegen Arnhem, $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ overwinning te Zwolle tegen Almelo, 6 - 4 zege thuis tegen Zutphen en een $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ nederlaag uit tegen de kampioen Apeldoorn. Al met al een goed seizoen voor het tweede.

Red.

Het Clubkampioenschap

Eindelijk is de beslissing in de strijd om het kampioenschap van Staunton, seizoen 1954/55 gevallen. In een dubbelrondige driekamp werd Bunt eerste met drie punten vóór Visser met twee punten en Telders met één punt. Hij behaalde hierdoor voor de zesde maal na de oorlog het clubkampioenschap.

In de wisselbeker, die in 1950 werd ingezet, zijn thans achtereenvolgens de namen Bunt, Scholtens, Scheffer, Visser, Bunt en Bunt gegraveerd. In de nog lopende winterwedstrijd heeft Scheffer momenteel de beste kansen, maar Bunt is eveneens nog in de running. In ieder geval is het te hopen, dat de kampioen ditmaal eens vóór September uit de bus komt.

Het NOSBO-Kampioenschap

Na zijn reeks opvallende successen -vijf kampioenschappen in één seizoen, het snelschaken meegeteld- heeft Bunt in de laatste wedstrijd om het NOSBO-kampioenschap een échec geleden. Hij eindigde slechts op de vierde plaats (ex aequo). Ook onze cracks Scheffer en Scholtens kwamen niet aan het kampioenschap toe. Zij eindigden met een halve punt achterstand op de Laskerspeler Buurman, die verrassenderwijs kampioen werd. De vierde Staunton speler, Sprenger, eindigde gelijk met Bunt. De verdeling van de na-oorlogse NOSBO-kampioenschappen is als volgt: Scheffer 4, Bunt 3, Scholtens 1, Ruben 1 en Buurman 1.